

Ministerul Justiției
al Republicii
Moldova

PROCES-VERBAL

Ședința Consiliului Național pentru Reforma Organelor de Ocrotire a Normelor de Drept

Data: 24 mai 2016

Ședința nr.: 5

Locul desfășurării: Sala 227 Ministerul Justiției, str. 31 August 1989, nr. 82

Moderator: Nicolae TIMOFTI

Prezența la ședință: Anexa nr. 1

Agenda:

1) Deschiderea ședinței Consiliului național pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept

Dl Nicolae TIMOFTI, Președintele Republicii Moldova

2) Strategia de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011–2016: progresul implementării în anul 2015, provocări și soluții.

Dl Vladimir CEBOTARI, Ministrul Justiție

3) Reforma justiției – un pas important pentru integrarea europeană a Republicii Moldova

Dl. Pirkka TAPIOLA, Ambasador, Șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova

4) Întrebări, propuneri, decizii generale, concluzii. Adoptarea deciziei Consiliului

I. Informații administrative

- a. Din numărul total de 33 membri cu drept de vot au fost prezenți 25 membri
- b. Agenda a fost aprobată unanim, fără modificări sau completări

II. Deliberări conform Agendei

Subiectul 1: Deschiderea ședinței Consiliului național pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept

DI Nicolae TIMOFTI:

Onorată asistență,

Stimați colegi,

Suntem la finalul perioadei de implementare a Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016, iar ședința de astăzi a Consiliului național pentru reformarea organelor de ocrotire a normelor de drept este o bună ocazie pentru a trece în revistă munca depusă pentru implementarea acțiunilor cuprinse în Strategie, pentru a face unele concluzii și bilanțuri, dar și pentru a proiecta noi obiective de atins în procesul de reformare a Justiției.

Reforma în Justiție este poate cea mai importantă reformă care se realizează în prezent în Republica Moldova. Ea este urmărită cu atenție și de opinia publică, dar și de partenerii noștri de dezvoltare, iar noi avem datoria ca acest proces să fie unul cât mai autentic și mai profund.

Ne dorim cu toții ca reformele începute să dea rezultate durabile în timp, care să aibă un impact pozitiv atât la nivel instituțional, cât și social. Aceasta înseamnă să consolidăm instituțiile de drept, să le facem real independente, actul de Justiție să devină credibil pentru cetățeni. Este foarte important acum să nu ne oprim din acest drum și să consolidăm rezultatele bune pe care le-am obținut până în prezent.

Doamnelor și domnilor,

Anul 2015 a fost unul complicat din punct de vedere politic, iar acest lucru și-a pus amprenta și pe procesul de reformare a Justiției. Cu toate acestea, aș vrea să remarc ritmul ascendent, imprimat procesului de reforme începând cu finele anului trecut și continuând cu lunile din anul în curs. Anume în această perioadă au fost puse în aplicare o serie de reforme fundamentale care, sunt sigur, vor duce în timp la creșterea prestigiului actului de justiție.

Cea mai importantă dintre aceste reforme, după părerea mea, este Legea cu privire la Procuratură, despre care s-a vorbit mult timp și în sfârșit, este deja adoptată o lege. Prin adoptarea acesteia, se creează condițiile pentru o mai mare independență a Procuraturii, respectiv pentru creșterea profesionalismului instituției respective. Prin noua Lege a Procuraturii, transmitem un mesaj cât se poate de clar către opinia publică, către cetățenii acestei țări și că există voința necesară de a pune în aplicare reformele de care oamenii și statul nostru au nevoie.

Țin să remarc și un alt aspect pozitiv al perioadei date: efortul de creare a mecanismelor pentru prevenirea și contracararea corupției, de la toate nivelurile, inclusiv cele care se referă la funcțiile de demnitate publică. La acest capitol menționez promovarea Pachetului de legi anti-corupție și adoptarea de către Parlament în prima lectură a modificărilor la Legea testării integrității profesionale, ca urmare a Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 16 aprilie 2015. De asemenea, trebuie amintită aici și Hotărârea Curții Constituționale nr. 6 din 16 aprilie 2015 prin care este recunoscută constituționalitatea normelor care reglementează confiscarea extinsă și îmbogățirea ilicită.

Tot în acest sens, aș dori să remarc avansarea proiectelor de reformă a CNI și adoptarea în primă lectură a Pachetului de integritate. Prin adoptarea Pachetului de legi specificat, se creează instrumente eficiente de prevenire și combatere a corupției.

În acest context, vreau să salut efortul Ministerului Justiției, în calitate de autor și promotor al acestui pachet de legi extrem de importante. Acest pachet de legi:

- 1.va fortifica, după părerea noastră, mecanismul de verificare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate, a declarațiilor de interese personale;
- 2.va crește controlul respectării prevederilor legale privind conflictul de interese și regimul de incompatibilități impus persoanelor care exercită o funcție de demnitate publică, respectiv judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și persoanelor cu funcții de conducere;
- 3.va asigura o mai mare independență instituțională și operațională a CNI.

În continuarea pachetului de legi amintit, în mod prioritar, urmează a fi implementate în practică noile instrumente și mecanisme de combatere a corupției - testul de integritate, confiscarea extinsă și îmbogățirea ilicită.

Onorată asistență,

Punerea în aplicare a noului mecanism privind răspunderea disciplinară a judecătorilor, odată cu intrarea în vigoare la 01.01.2015 a Legii privind răspunderea disciplinară a judecătorilor, este un alt lucru bun care trebuie salutat. Simultan implementării acestui mecanism, sistemul judecătoresc a devenit parte integrantă a procesului de reformare a Justiției.

În acest sens, aș aminti o altă direcție de acțiune care s-a aflat în vizorul nostru și care a devenit obiectul preocupărilor noastre. Mă refer la limitarea treptată a nivelului imunității penale și contravenționale a judecătorilor.

Astfel, în anul 2015, în scopul executării constatărilor Curții Constituționale prin Hotărârea nr. 22 din 5 septembrie 2015, dar și ținând cont de propunerile reprezentanților sistemului judecătoresc, au fost operate modificări la art. 19 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

În rezultatul acestor modificări, s-a renunțat la imunitatea contravențională a judecătorului, iar această revizuire a conceptului de imunitate a judecătorilor a început deja să producă efecte. Astfel, mai mulți magistrați au făcut obiectul unor cercetări penale, unii fiind supuși răspunderii penale, fapt confirmat și de Raportul elaborat de CNA în 2015. Sigur, aceste cazuri în sine nu pot să ne bucure, dar ele sunt, în același timp, un indiciu că lupta împotriva corupției vizează inclusiv sistemul de Justiție, iar acest proces trebuie salutat și încurajat cu toată tăria. Doar așa, demonstrând imparțialitate și determinare în combaterea corupției putem consolida încrederea în sistemul judecătoresc și în actul de justiție.

Aș vrea să remarc, în acest context, și continuarea procesului de implementare și aplicare a noilor mecanisme de selecție și de evaluare a performanțelor judecătorilor. Mi-ași permite, însă, în acest sens și un sfat. Astfel, deși aceste mecanisme de selecție și de evaluare a performanțelor judecătorilor au fost concepute pentru a reflecta mai exact randamentul unui judecător din punct de vedere cantitativ și calitativ, dar și nivelul eticii și reputației sale profesionale, ele totuși conțin încă un șir întreg de curențe, ajustarea cărora trebuie să devină una din prioritățile propuse pentru anul curent.

Eu vorbesc la acest capitol poate mai amănunțit, dintr-un simplu motiv. Am vorbit nu doar o dată și nu îmi schimb opinia referitor la faptul că sistemul judecătoresc, judecătorul, este centrul ordinii în stat. Și vreau să menționez, de rînd cu asta, eu urmăresc atent și vreau să spun că sunt rezultate pozitive în lucrul judecătorilor în Republica Moldova. Eu vorbesc despre ce s-a făcut și ce trebuie de făcut. Dar rezultatele sunt și pozitive. Și nu vreau să se înțeleagă că noi avem pretenții numai față de judecători - și față de procuratură sunt și față de alte structuri ale statului din autoadministrarea locală, din alte structuri, care au încă mult de lucrat ca să ajungă la un nivel necesar nouă, tuturor, societății. Vreau să accentuez, totodată, că sistemul judecătoresc are de acum rezultate care sunt îmbucurătoare.

În acest sens, știți am observat o cifră, iată dl Poalelungi poate să îmi spună și dl Ministru, tot timpul numărul, volumul de lucru, cînd vorbeam la acest capitol, în sistemul judecătoresc cifra era în jur de 200 000 de dosare examinate pe an de către sistemul justiției, 230 000, în jurul acestei cifre. Acum, la 400 000 – s-a mărit esențial volumul, iar numărul de judecători, comparativ cu aceste cifre n-a crescut. S-a mărit și acest număr, dar nu corespunzător. Fiindcă eu cunosc că sunt mulți judecători care muncesc și în zile de odihnă, în loc să se odihnească, să fie împreună cu familia. Eu am

trecut prin toate acestea și vreau să vă zic că noi criticăm, dar în același timp știm că noi trebuie să oferim, să ajutăm acest sistem ca să funcționeze normal.

Aș vrea să remarc și evoluțiile în reforma Institutului Național al Justiției, considerată multă vreme o restanță în rapoartele precedente. Recent, însă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative care are drept scop consolidarea activității INJ a fost adoptat prin Legea nr. 85 din 28 aprilie 2016. O dată cu implementarea acestei reforme, INJ va fi în măsură să asigure o mai bună calitate de selectare și de instruire a candidaților la funcțiile de judecători și procurori, precum și a altor subiecți implicați în actul de justiție.

O altă realizare importantă a anului 2015 este avansarea procesului de optimizare a hărții dislocării instanțelor judecătorești, inclusiv realizarea calculului costurilor acestei optimizări. Trebuie precizat în acest sens că, în iulie 2015, a fost prezentat Studiul de fezabilitate privind optimizarea hărții instanțelor judecătorești din Republica Moldova, costul estimativ fiind de 76.099,970 euro. Ulterior, la data de 21 aprilie 2016 a fost adoptată Legea nr. 76 cu privire la reorganizarea sistemului instanțelor judecătorești.

Un alt obiectiv aflat în atenția noastră a fost modernizarea și securizarea Programului integrat de gestionare a dosarelor. Astfel, începând cu 15 septembrie 2015, în toate instanțele judecătorești din RM a fost implementată o nouă versiune a PIGD – versiunea IV.I. Această versiune a adus îmbunătățiri compartimentelor de bază, introducând și noi funcționalități care sunt reflectate în Ghidul utilizatorului PIGD.

Deși toate instanțele au fost automatizate, în anul 2015, cu suportul USAID, în cadrul proiectului ROLISP, au fost achiziționate 48 de echipamente "Femida" care au fost instalate în 11 instanțe de judecată. Acest lucru a permis un progres simțitor în domeniul înregistrării audio a ședințelor de judecată. Astfel, în toate instanțele judecătorești evaluate în 2015 a existat posibilitatea ca înregistrările audio a ședințelor de judecată să fie făcute fie cu ajutorul sistemului de înregistrare audio SRS Femida, fie cu ajutorul reportofoanelor. Totodată, începând cu ianuarie 2016, ședințele de judecată pot fi înregistrate și prin intermediul PIGD.

Onorată asistență,

Trebuie să recunoaștem că avem o problemă cu distribuția aleatorie a dosarelor. Sigur, această distribuție trebuie să țină cont de o serie de situații obiective cum ar fi: aflarea judecătorului în concediu de odihnă sau de boală, specializarea judecătorilor în instanțele pilot etc. În același timp, nu putem să trecem cu vederea o serie de suspiciuni care pun, în final, într-o lumină nefavorabilă CSM-ul și care se referă la încercarea de a manipula programul de distribuție aleatorie a dosarelor.

În altă ordine de idei, vreau să menționez importanța soluționării alternative a litigiilor, respectiv a Legii cu privire la mediere care a intrat în vigoare la 21 august 2015. Această lege contribuie nu doar la dezvoltarea instituției medierii, dar și la facilitarea activității judecătorilor.

Strategia de Reformare a Sectorului Justiției cuprinde întreg spectrul organelor de ocrotire a normelor de drept. De aceea, continuarea procesului de unificare și diseminare a informațiilor privind standardele etice pentru sectorul Justiției mi se pare extrem de importantă. În acest sens, aș vrea să remarc aprobarea a câtorva acte normative relevante:

- în februarie 2015 - Codul deontologic al administratorului autorizat;

- în iulie 2015 - noul Cod de etică și conduită a procurorului;
- în septembrie 2015 - modificările la Codul de etică și de conduită profesională al judecătorului;
- în decembrie 2015 - Codul de etică al executorului judecătoresc.

O direcție nu mai puțin importantă a fost și cea de perfecționare a activității avocaturii, a notariatului, precum și fortificarea asistenței juridice garantate de stat. În acest sens, se cuvine să amintim faptul că în luna aprilie curent a fost adoptat în a doua lectură proiectul Legii cu privire la organizarea activității notarilor.

Totodată, aș vrea să menționez că anul 2015 s-a remarcat prin lansarea proceselor de reformă a Curții Constituționale, dar și printr-o serie de legi punctuale, cum ar fi Legea cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, aprobată de Guvern și înregistrată la Parlament, și care au ca efect consolidarea cadrului juridic și a sistemului de Justiție în ansamblu.

Domnilor și doamnelor,

În finalul intervenției mele aș vrea să remarc faptul că, în pofida dificultăților cu care ne-am confruntat, procesul de reformare a Justiției a continuat să avanseze. Acest lucru trebuie salutat și încurajat, pentru că de reușita reformei în Justiție depinde, dacă vreți, prosperarea țării noastre. Sper, deci, ca procesul de reforme, care cunoaște o dinamică ascendentă în ultima perioadă, să continue în același ritm și pe viitor. Iar pe dumneavoastră vă invit să fiți parte a acestui proces extrem de important pentru țara noastră. Vă mulțumesc.

Subiectul 2: Strategia de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011–2016: progresul implementării în anul 2015, provocări și soluții.

DI Vladimir CEBOTARI

Domnule Președinte,

Excelență,

Doamnelor și domnilor,

Strategia de Reformă a Sectorului Justiției (SRSJ) și în general, reforma organelor de ocrotire a normelor de drept este un subiect de o importanță prioritară și este numărul unu atât pe agenda Minsiterului Justiției cât și a celorlalți actori și instituții implicate în apărarea și menținerea ordinii de drept.

După cum cunoaștem, SRSJ își are începutul încă din anul 2011, în total fiind prevăzute spre a fi realizate un număr de aproximativ 487 de acțiuni. La momentul actual avem realizate 378 de acțiuni. Celelalte acțiuni, în număr aproximativ de 109, fiind acțiuni în proces de realizare continuă și aici vreau să accentuez – nu înseamnă că sunt restante. O mică parte din acestea constituind restanțele noastre sectoriale.

Dacă ar fi să ne referim la numărul total de acte legislative care au fost aprobate, sau promovate în perioada ultimului an și până la zi, atunci ar fi să enumerăm până la 65 de acte. Dintre acestea – 3 în domeniul reformei Procuraturii; 9 în domeniul drepturilor omului; 19 în domeniul reformei instituționale, în domeniul anticorupție – 13 proiecte de legi; în aceleași domeniu fiind promovate 3 proiecte suplimentare, care reglementează regimul de confiscare extinsă, civilă. Accesul la justiție fiind reglementat de 11 proiecte, care au fost promovate de Minister. În ceea ce ține de domeniul judecătoresc, alte 7 proiecte și-au văzut promovarea prin intermediul Guvernului sau

altor instituții. Totodată, ședințele grupurilor de lucru în această perioadă s-au intensificat, așa încât în perioada anului 2015 au fost realizate și petrecute 40 de ședințe, deja în anul 2016 avem petrecute alte 19 ședințe a grupurilor de lucru care coordonează activitatea de implementare a Strategiei. Consultări și dezbateri publice în această perioadă au avut loc în număr de 7.

Este foarte important să vedem care sunt realizările pe fiecare Pilon separat, și anume – gradul de realizare a acțiunilor noastre. Și o să vedeți că cele mai mari sau cele mai multe acțiuni sunt totuși realizate. Cele care sunt parțial realizate, sau în proces de implementare – aici încă o dată voi repeta – sunt acțiunile care nu pot fi calificate drept realizate, deoarece acest proces se repetă anual, drept exemplu fiind aprobarea cadrului bugetar pe termen mediu este un exercițiu pe care noi trebuie să îl realizăm în fiecare an. La fel, realizarea unor lucrări de construcții, spre exemplu, a unor instituții de judecată, cum ar fi, este un proces de lungă durată, iar fiecare acțiune este contabilizată separat, deaceia noi le calificăm drept acțiuni parțial realizate. În ansamblu, noi foarte ferm putem spune că procesul de implementare a reformei este unul mult mai mare decât 78% aproximativ.

Fiecare Pilon separat, dacă ar fi să contabilizăm, atunci Pilonul VI, *Respectarea drepturilor omului în sectorul justiției*, este pilonul cu cel mai înalt grad de realizare a acțiunilor (84%). Totodată, Pilonul III, *Accesul la Justiție și executarea hotărârilor judecătorești*, însumează 53% din numărul acțiunilor realizate. Totuși, vreau să atrag atenția că un număr foarte mare de acte normative care ar modifica substanțial acest tablou sunt la un grad foarte înalt de promovare, în special, se află fie în Parlament, fie în proces de avizare, coordonare, sau pe masa de discuții deja. Iată de ce acest tablou se modifică în fiecare zi, variind de la o săptămână la alta.

Noi am indicat într-un tabel separat realizările și restanțele pentru fiecare instituție, pentru a observa cât mai exact unde suntem și ce urmează să facem. Ministerul Justiției, fiind instituția care, practic, administrează toți Pilonii, coordonează activitatea dintre toți actorii implicați în realizarea SRSJ, bineînțeles că are cel mai mare număr de acțiuni pentru care este responsabil, cu cel mai mare număr de acțiuni realizate, dar are, dacă să luăm separat – și cel mai mare număr de acțiuni nerealizate. În sumă, acestea nu depășesc suma de 10 acțiuni. Dintre acestea, chiar în următoarele două săptămâni 3-4 acțiuni urmează să fie închise, prin aprobarea în lectură finală a unor proiecte de legi, care au fost examinate inclusiv în cadrul Comisiilor Parlamentare. Alte acțiuni țin, însă, de sursele de finanțare ale acestora, iar în contextul unui buget auster, aceste acțiuni sunt realizate într-un tempou mult mai redus, lucru, care credem noi, în viitorul cel mai apropiat, se va schimba.

Dacă ar fi să ne referim la cele mai importante reforme instituționale, trebuie să începem cu reforma procuraturii, un proces care a durat practic 25 de ani, către realizarea căreia noi am mers. Este o lege absolut nouă, care crează mecanisme noi, atât din punct de vedere a organizării instituției procuraturii, cât și din punct de vedere a garanțiilor și independenței procesuale, care sunt oferite angajaților acestei instituții. Cu precădere, ne referim la independența procesuală, independența față de conducătorul ierarhic superior, dar și o listă mai extinsă a competențelor și flexibilității în procesul de administrare a unui dosar, inclusiv, procedura de detașare a ofițerilor de urmărire penală, a investigatorilor, ș.a.m.d.

Legea privind cadrul conex noii Legi a procuraturii este o lege care a fost promovată la Guvern, iar la moment este remisă către Parlament. Iar legea cu privire la procuraturile specializate a fost expediată în aceste zile pentru expertiza anticorupție Centrului Național Anticorupție. Suntem convinși că următoarele săptămâni acest proiect va fi inclus în agenda ședinței Guvernului și îl vom pasa Parlamentului, pentru a fi dezbătut poate chiar în această sesiune. Ne vom strădui să găsim înțelegerea necesară în Parlament.

Cît privește sistemul judecătoresc, evident că au fost un șir de legi foarte importante care au fost aprobate, dar legea cu cel mai mare impact și la care v-ați referit și Dvs., dle Președinte, este Legea cu privire la optimizarea hărții judecătorești. O lege de o importanță absolut deosebită, care, bineînțeles că a întâmpinat greutăți în parcursul anumitor etape, din cauza creării, pe alocuri, a unui anumit disconfort. Dar este o lege bine - intenționată, în special, axată pe ridicarea calității actului de justiție, pe ridicarea calității calificărilor judecătorilor, prin specializarea acestora pe anumite tipuri de litigii, în mod special. Dar evident că este și un proces menit să ducă la îmbunătățirea administrării financiare a procesului din sistemul judecătoresc și totodată să crească substanțial finanțarea acestor instituții.

În ceea ce privește, atît pentru Legea cu privire la reforma procuraturii cît și pentru Legea reformării instanțelor de judecată, au fost elaborate proiecte de amendare a Constituției, cu stabilirea noilor mecanisme, atît de investire a procurorului general cît și de numire și promovare a judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție. Aceste amendamente au fost avizate pozitiv de Curtea Constituțională și ele sunt în conformitate cu recomandările primite de la partenerii noștri de dezvoltare, în mod special, așa enunța aici recomandările Comisiei de la Veneția, drept deosebit de importante.

Justiția, accesul și transparența – bineînțeles că s-a realizat atît prin acele acte pe care noi le-am dezvoltat și prin faptul că a crescut accesul celui interesat față de rapoartele și progresele care se realizează în cadrul SRSJ, unele informații devenind mai accesibile. În acest sens a trebuit să modificăm puțin soluțiile tehnice care erau puse la dispoziția cetățeanului, dar și să intervenim cu un șir de acte legislative pentru a spori și modifica mecanismele atît de acces la informare, documentare, cît și de reglementare a unor raporturi juridice.

Cu precădere, trebuie să menționăm că ne-am axat foarte mult, în ultima perioadă, pe tot ceea ce înseamnă e-justiție și e-transformare. Aici, noi am lansat ghișeul unic, Registrul Unic al Agenților Economici și Organizațiilor Necomerciale, Registrul Garanțiilor Reale Mobiliare. În proces de realizare, mai bine zis - de pilotare, este sistemul e-Legislație, e-Probațiune – în scurt timp vom anunța despre lansarea, cel puțin – spre pilotare, a acestei sisteme. E-Executor este unul din produsele care trebuie să crească responsabilitatea executorilor judecătorești și în același timp, contabilizarea fiecărei acțiuni a acestora, în strictă conformitate cu cadrul legal. E-Procura va fi un alt instrument care se va pune la dispoziția atît a cetățeanului, cît și a actorilor de drept, pentru a înțelege care este gradul de reprezentare și a diminua fraudă în tranzacții, dar și în procesul de reprezentare. Un instrument deosebit de important, îl considerăm noi, mai mult în domeniul drepturilor omului, este platforma e-Rețineri, care presupune integrarea sistemelor informaționale ale Procuraturii, ale Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, dar și a instanțelor de judecată, pentru a

contabiliza în regim real informațiile despre persoanele reținute, ceea ce va spori gradul de responsabilitate a actorilor în procesul de reținere și arest față de cetățean.

În domeniul drepturilor omului trebuie să menționăm noua Lege cu privire la Agentul Guvernamental, care este o lege puțin diferită și cu competențe mai largi, oferite Agentului Guvernamental. În același timp, punând în sarcina acestuia și o responsabilitate mai mare, atât în procesul de reprezentare a Republicii Moldova la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CtEDO), atât în procesul de veghere asupra respectării drepturilor cetățenilor, cât și în procesul de executare și urmărire a executării hotărârilor emise de CtEDO. Oficiul Avocatului Poporului, la fel, se bucură de un nou cadru și vine cu o nouă inițiativă de modificare a Constituției, inclusiv a fortifica această instituție. În același timp, nu trebuie să uităm că Oficiul Avocatului Poporului necesită și un șir de alte regulamente, care necesită a fi dezvoltate și aprobate, dar și de o viziune foarte clară și de o asigurare materială, acut de necesară, în special, în ceea ce privește facilitățile pentru a desfășura drepturile care sunt conferite și urmează a fi stabilite prin Constituție.

Legea, deosebit de importantă, cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, care se află astăzi în Parlament și urmează a fi aprobată în lectură finală, este o lege cu un impact care nu este evaluat pînă la sfîrșit, pentru că dimensiunea infracțiunilor în rezultatul cărora victimele nu vor putea fi reabilite din contul persoanei care comite infracțiunea nu este încă clar, și în urma aplicării, noi vom vedea acele dificultăți. Dar este un stimulent foarte important, atât pentru cetățeni, cât și pentru toate organele de drept – să se concentreze cât mai mult pe prevenirea infracțiunilor și în același timp să fie mai incluzivi în procesul de asistare a victimelor, atunci cînd acestea au suferit ca rezultat a unor fărădelegi.

Combaterea corupției, deși are dedicată o strategie separată, pe marginea căreia este raportor CNA, totuși SRSJ are anumite tangențe cu aceasta. Deaceia, toți actorii implicați în această strategie au contribuit foarte mult pentru a realiza și eabora un șir de noi politici, cele mai importante fiind pachetul de integritate. Acesta este un set din trei acte legislative, primul fiind instituirea unui Centru Național de Integritate (Legea cu privire la Centrul Național de Integritate), a doua – o nouă lege cu privire la declararea averii și intereselor (Proiectul Legii cu privire la declararea averii, intereselor personale, conflictelor de interes și cadourilor), iar al treilea proiect este cel care reglementează cadrul conex, inclusiv mecanismul de confiscare. Cea din urmă lege se află deja în Parlament, a trecut aprobarea în primă lectură și cunosc că se lucrează foarte intens în rîndul comisiilor, pentru a pregăti această lege în dezbaterile lecturii finale. Testarea integrității (Legea cu privire la integritatea profesională) este una care a suferit schimbări majore și s-a transformat într-o altă lege de evaluare a integrității instituționale. Practic, această lege oferă garanții sporite pentru persoanele care vor fi supuse acestui mecanism și stabilesc un control judecătoresc foarte clar asupra tuturor acțiunilor ce urmează a fi realizate în procesul de evaluare a integrității. În același timp a venit cu noțiuni noi, gen – cazierul de integritate în sectorul public, ceea ce ar avea drept scop creșterea responsabilității, dar și sensibilității persoanelor din sectorul public față de actele de corupție. Aceste persoane vor fi mai responsabile și vor avea mult mai mult de risc, dat fiind faptul că odată fiind demise pentru picarea testului de integritate, acestea vor fi lipsite de dreptul de a fi antrenați în câmpul muncii în sectorul public pentru o perioadă de pînă la 5 ani de zile. Procuratura Anticorupție, care a fost

instituită prin noua Lege cu privire la procuratură, i-au fost conferite niște competențe mai clare, prin cadrul legal conexe Legii cu privire la procuratură și e un proces foarte transparent de numire a Procurorului Anticorupție. Această instituție deja poate începe pregătirile pentru aplicarea noii legi, care urmează să intre în vigoare la 1 august, 2016. La fel, este foarte important noul cadru de combatere a îmbogățirii ilicite (Proiectul Legii pentru modificarea Codului Penal), dar, în același timp, trebuie să menționăm că un obiectiv ce urmează a fi realizat într-un timp apropiat, sunt modificările în privința măsurilor de combatere a infracțiunii de spălare a banilor. Proiectele de legi, care au fost dezvoltate de către CNA și care urmează a fi supuse dezbaterilor publice și unde mai avem nevoie de reformă, în acest sens.

În același timp, nu aș putea să trec cu vederea și proiectul de lege cu privire la reducerea marjei de discreție a actorilor din justiție, în mod special – a judecătorilor (Modificarea și completarea unor acte legislative: Codul de procedură penală nr. 122 din 14.03.03; Codul de procedură civilă nr. 225 din 30.05.03; Codul contravențional nr. 218 din 24.10.08).

În privința reformelor instituționale, menționate anterior, probabil ar trebui să mai adăugăm reforma Institutului Național al Justiției, odată ce schimbări importante urmează să fie atinse prin aceste modificări. Reforma Centrului Național de Expertize Judiciare a fost susținută în ambele lecturi, în Parlament. Urmează să purcedem la procedurile de re-inginerie a sistemului de management din cadrul acestei instituții, avînd drept obiectiv inițial reducerea termenului de expertiză. Vor fi necesare și anumite eforturi de a schimba procesul de coordonare, în special actorii care ordonă expertizele judiciare. Aici mă refer în mod special la instanțele de judecată, organele procuraturii, Ministerului Afacerilor Interne, dar și Centrul Național Anticorupție, avînd drept reper niște viziuni mai clare. În scurt timp vom discuta acest fapt și în Guvern, deoarece necesită un alt mecanism de finanțare a acestei instituții. Acest fapt se încadrează în noua lege, dar urmează ca procesele să fie un pic diferite, iar planificările bugetare – la fel de diferite.

În același timp, Inspectoratul Național de Probațiune este noua instituție în care a fost re-organizat Oficiul Probațiunii și Agenția de Administrare Judecătorească, prin cele mai recente aprobări din cadrul ședințelor de Guvern.

Evident că multe s-au realizat, iar cel mai important e că cetățeanul încă nu a avut timpul necesar să simtă acest impact, pentru că, așa cum a fost menționat și de către Dvs., dle Președinte, din păcate, o mare parte din aceste acțiuni, care au fost acum raportate, s-au întîmplat în perioada anului 2016. Multe dintre aceste acte legislative urmează încă să intre în vigoare, cum ar fi, spre exemplu: Legea cu privire la Procuratură, sau optimizarea hărții judecătorești, care urmează încă a fi publicată. Și un alt șir de acțiuni sunt amîinate, odată ce trebuie să fie bine pregătite pentru 1 ianuarie 2017, 1 aprilie 2017 și 1 iulie 2017. Alte legi și hotărîri de guvern încă nu s-a reușit a fi înțelese despre cum urmează să se aplice în practică de către actorii justiției, dar noi avem ferma încredere că aceste lucruri vor fi resimțite în decursul unui an de zile.

Trebuie să notăm că există o determinare foarte clară, atît a politicului, cît și a tuturor actorilor din sistemul de drept de a fortifica eforturile în reformare și a schimba situația curentă. Trebuie să recunoaștem că motivarea actorilor judiciari necesită și noi abordări, în sensul stimulării corecte a progresului și pedepsirii în cazul unui regres. Măsurile de evaluare a impactului social a reformei trebuie să fie realizate în mod continuu și în

acest sens noi ne propunem, chiar în toamna acestui an, să lansăm anumite procese pentru a înțelege dacă aplicarea normelor care au fost promovate în timpul acestei primăveri și a sesiunii de primăvară-vară a Parlamentului merg într-o direcție corectă, pentru a putea interveni eventual. Reformele lansate și realizate trebuie să fie durabile. De aici, trebuie să completez teza anterioară că trebuie să manifestăm o deosebită atenție atunci când evaluăm impactul acestora, pentru a nu schimba prea des norme care nu sunt necesare, din cauza că au o aplicare greșită. Deaceia, unul din accentele activității noastre ulterioare va fi unul concentrat pe aplicarea normelor de drept și nu atât modificarea frecventă a acestora. Și, în același timp, trebuie să menționăm că o provocare majoră este finanțarea în sectorul justiției.

Dacă ar fi să trecem în revistă care sunt prioritățile noastre imediate, bineînțeles continuăm implementarea SRSJ și înlăturarea tuturor restanțelor. În același timp, punem accent pe aplicarea legilor adoptate recent și ducerea pînă la bun sfîrșit a reformelor deja lansate. Trebuie să avansăm foarte mult în reforma constituțională, proces care abia este la un început de cale. Trebuie neapărat să evaluăm impactul total al SRSJ. În același context, sunt o serie de inițiative care nu au fost prevăzute de către SRSJ, dar care nu pot aștepta elaborarea unei noi strategii și aceste inițiative noi le vom dezvolta în paralel. Mă refer, în special, la un proces profund de revizuire a legislației procedurale, atît în materie civilă, cît și penală, pentru a reduce birocrăția existentă și a simplifica unele procese, cît și anumite acțiuni din faza judiciară și prealabilă. În acest sens, noi deja am format mai multe grupuri de lucru și credem că în toamna acestui an vom veni cu niște pachete comprehensive, care ne vor permite, să scădem pe de o parte – sarcina excesivă care este pusă față de judecători și procurori, iar pe de altă parte – ne va permite să extindem drepturile părților în proces, dar pe aceeași cale ne va permite să asigurăm o transparență sporită și ridicarea calității actului de justiție. Deoarece unele procese, care nu sunt neapărat necesare, ocupă timpul și resursele instanțelor de judecată, pe cînd acestea pot fi utilizate în scopul îmbunătățirii calității. Aceasta va determina și reducerea numărului de dosare care se află în proces de judecare și va reduce termenul de examinare a acestora. Anumite discuții publice cu profesioniștii acestui domeniu au avut loc în cadrul Ministerului Justiției. Sunt lansate deja anumite cercetări fundamentale, inclusiv, cu asistență externă. Astfel, inițiativa legislativă în materie de procesual civil va fi pregătită deja în luna septembrie pentru dezbateri publice și chiar în Guvern. Iar cea procesual penală, în scurt timp după aceasta.

Referindu-mă anterior și la costurile SRSJ, trebuie să recunoaștem că doar 45% din fondurile planificate au fost valorificate, ceea ce constituie 906 mln MDL. Pe parcursul a trei ani de implementare a SRSJ (2013-2015) au fost valorificate 62% din bugetul alocat pentru reformă, celelalte 38% urmînd a fi valorificate în 2016. Reieșind din aceasta, povara reformei justiției asupra bugetului public național este semnificativ mai mare decît în anii precedenți. Un obiectiv aparte este să ajungem la finanțarea sectorului justiției, care reprezintă cel puțin 1,7 - 2% din bugetul planificat. Cifra noastră este înjumătățită, practic. Acest lucru va duce, nemijlocit, la îmbunătățirea calității, cît și a resurselor tehnice utilizate în procesul judiciar. În mod special, banii alocați au fost utilizați pentru renovarea sediilor instanțelor judecătorești, modernizarea infrastructurii localurilor privative de libertate, majorarea salariilor actorilor din justiție, introducerea funcției de asistent judiciar, introducerea unor metode noi de urmărire și investigare penală, renovarea sediilor procuraturii, achiziționarea echipamentului

necesar pentru prevenire a comportamentului corupt, sporirea accesului public la actele normative, renovarea sediului Institutului Național de Justiție, implementarea unui sistem de e-justiție.

Cînd vorbim despre finanțare, atunci este important să menționăm că ne referim la suportul bugetar acordat de Uniunea Europeană (UE), lucru pentru care noi suntem deosebit de recunoscători. Pentru că în lipsa acestor finanțări, schimbările ar fi fost mult mai puține, mai ales la nivel de contabilizare ale acestora.

În aceeași ordine de idei, suntem recunoscători deopotrivă tuturor celor care au fost alături de noi și ne-au ajutat în procesul de elaborare a normelor de reformă, cât și de finanțare a acțiunilor noastre. Accentuez cel puțin doi actori semnificativi, aceștia fiind Delegația UE și Ambasada SUA – fapt pentru care le suntem recunoscători.

Vă mulțumesc!

Subiectul 3: Reforma justiției – un pas important pentru integrarea europeană a Republicii Moldova

Dl. Pirkka TAPIOLA

Excelență, dle Președinte Timofti,
Onorați Președinte al Curții Constituționale,
Președinte al Curții Supreme de Justiție,
Dle Ministru al Justiției,
Doamnelor și domnilor,
Dragi prieteni,

În primul rînd permiteți-mi să îi mulțumesc Ministerului Justiției și echipei proiectului european de asistență tehnică „Suportul sistemelor de executare, probațiune și reabilitare” pentru organizarea evenimentului de astăzi, care este de altfel – al 3-lea la număr, de acest gen. Putem declara că a devenit, astfel – o tradiție.

Precum a menționat dl Președinte, reforma sectorului justiției este reforma cheie care conduce o societate spre progres. Aș dori să apreciez toate cele spuse, atît de către dl Președinte, cât și de dl ministru, dar mai ales – observația că noi suntem deja la un moment crucial în reforma sectorului justiției. Noi ne apropiem de sfîrșitul implementării SRSJ și trebuie să identificăm acțiunile de mai departe.

În alte cuvinte, îmi permit să parafrarez ceea ce s-a afirmat și în cadrul Comisiei Parlamentare de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană: este important să transferăm reformele din abordarea cantitativă la cea calitativă. Ceea ce înseamnă - atunci cînd populația va vedea în mod autentic, o schimbare. În această lumină a lucrurilor, aș dori să apreciez în mod special cuvintele dlui Președinte adresate sistemului judecătoresc în vederea lucrului cu oamenii și realizarea conexiunii dintre lege și de ce există aceasta – pentru a proteja cetățenii, pentru a dispune cu adevărat de ordinea de drept. Astfel, noi rămînem alături și în acțiunile ce urmează, așa încît să înaintăm în reformarea sectorului justiției și să vedem rezultatele acesteia înrădăcinate.

Multe idei au fost aduse în discuție. Noi am oferit suport pentru SRSJ prin programul de suport bugetar, care a fost menționat de către dl ministru. Îl privesc pe dl ministru al Finanțelor și îi doresc succes în obținerea acordului cu FMI, care cu siguranță va fi de folos și reformei justiției. Dar iată-ne din nou, mergînd de la cantitativ la calitativ.

Au fost lansate idei dacă ar fi nevoie de un suport internațional mai considerabil. Unii actori, la anumite etape au vorbit despre o misiune EU-Just, unu-doi politicieni au solicitat procurori europeni, dar cred că toți noi înțelegem că reforma poate fi doar asistată din exterior, doar susținută. Nu este ceva ce putem să integrăm într-o misiune. Cu toate acestea, misiunile pot fi câteodată utile.

Aș dori să folosesc această oportunitate pentru a menționa răspunsul nostru față de această discuție despre misiunile noastre, despre suportul extern și țin să notez cererea comună a Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova, din toamna anului trecut în care s-a solicitat de la UE organizarea a ceea ce noi am numit, un exercițiu de evaluare colegială („peer report”) a câtorva instituții de drept din țară. Printre acestea se aflau Centrul Național Anticorupție, Comisia Națională pentru Integritate, Curtea Constituțională, Procuratura Generală, INJ, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Avocatul Poporului și Ministerul Justiției. Scopul acestui exercițiu a fost oferirea recomandărilor în privința atât a structurii cât și a activității a acestor instituții-cheie de drept. Focusul a fost concentrat pe 3 aspecte diferite: reforma sectorului justiției, combaterea sistemului spălărilor de bani și sistemul anticorupție. Acestea sunt principalele probleme discutate în societatea moldovenească continuu.

Acum am ajuns la momentul de cotitură, unde echipa experților care au afectuat această evaluare vor prezenta rezultatele acesteia vineri, 27 mai - la ora 14:00. Astfel, permiteți-mi să folosesc această oportunitate să vă amintesc despre importanța strategică a acestui eveniment, pentru a nu lăsa aceste rapoarte să fie prăfuite undeva pe rafturi, dar să devină într-adevăr operaționale, în sens de perspectivă. Contez pe prezența tuturor Dvs. la eveniment.

Precum știți, reforma sectorului justiției, cea mai importantă dintre toate reformele, se află la baza relațiilor cu UE, în raport cu Republica Moldova. Noi suntem aici pentru a susține țara să înainteze în reformele propuse – să beneficieze de noi oportunități, cu o piață deschisă, ne dorim să vedem investiții noi, creșterea nivelului de viață, a oportunităților, a locurilor de muncă. Și aici, din nou, reforma sectorului justiției este cheie.

Ați auzit, ori ați citit, în concluziile Consiliului din februarie: îngrijorările noastre se referă încă la lipsa independenței a sistemului justiției. Ați văzut un răspuns din partea Guvernului Republicii Moldova și din partea Parlamentului – fapt pe care îl apreciem, unde s-a propus cadrul unei foi de parcurs a reformei care ne va duce pînă la sfîrșitul acestei sesiuni parlamentare, la sfîrșitul lunii iulie.

Noi monitorizăm și observăm îndeaproape implementarea acestei reforme prioritare, cu șirul de acțiuni propus. În mod special, pachetul de legi cu privire la integritate, Legea cu privire la specializarea procuraturii, la fel ca și implementarea Legii cu privire la procuratură și legea cu privire la modificarea hărții instituțiilor judecătorești. Acestea sunt condiții cheie pentru programul de support bugetar.

Noi salutăm adoptarea legilor menționate mai sus și contăm pe implementarea efectivă a acestora. Pentru că aceasta este ceea ce au nevoie cu adevărat cetățenii moldoveni. Deasemenea suntem informați cu privire la implementarea SRSJ și de faptul că însuși strategia și planul acesteia de acțiuni se apropie de sfîrșit. Aș încuraja cu adevărat Ministerul Justiției, ca instituție care coordonează implementarea SRSJ, să realizeze o evaluare comprehensivă a strategiei, în termeni de impact și rezultate. Aici, apropo, rapoartele colegiale pot avea un rol semnificativ. Și aș dori să reamintesc că noi încă

desfășurăm 4 proiecte de asistență tehnică, susținând Procuratura Generală, Consiliul Suprem al Magistraturii și Curtea Supremă, cel în contextul căruia se desfășoară și evenimentul de azi – „Suport sistemelor de executare, probațiune și reabilitare”, și unul ce privește Curtea Constituțională. Toate acestea sunt disponibile. Folosiți-le! Dar sunt sigur că raportul ce urmează a fi prezentat ne va arăta câtă muncă a fost efectuată și cât încă este necesar de realizat.

Începând cu luna iunie, curent, noi vom disloca consilieri europeană de nivel înalt în SRSJ și în Procuratura Generală, susținând implementarea reformei în procuratură. Acești consilieri de nivel înalt vor oferi consultanță strategică în procesul de evaluare a SRSJ. Și așa găsiți suficiente motive pentru a evalua și extinde pentru o perioadă suplimentară termenul de realizare a SRSJ, pentru că încă există anumite lacune în implementare, aici fiind vorba cu precădere, despre aspectul calitativ.

Doamnelor și domnilor,

Apropiindu-mă tot mai mult de o concluzie, permiteți-mi să arunc o privire în viitor, în ceea ce privește prioritățile identificate de noi la momentul actual, necesare pentru viitor. Reforma serviciului procuraturii a fost menționată și există o îngrijorare în rândul societății, cât și a partenerilor de dezvoltare, în sensul că această reformă ar putea fi compromisă de rezistența internă. Noua legea necesită completări serioase la capitolul modificărilor de structura Procuraturii Generale. Acesta este un aspect de o importanță crucială, în felul în care instituția își definește ierarhia în cadrul serviciului procuraturii. Permiteți-mi să afirm că doar Legea cu privire la procuratură nu este suficient. Noi am luat notă și știm că Guvernul a propus proiecte de legi cu privire la amendarea Constituției, dispunând implementarea legii, dar există și legislația secundară, care necesită a fi adoptată într-un timp rezonabil, pentru a face această reformă funcțională. Procuratura are nevoie de un management aproape de cele mai bune standarde europene și toate procesele trebuie să fie transparente. Lupta împotriva corupției din sectorul justiției este cea de-a doua prioritate – cu adevărat o problemă-cheie. Implementarea pachetului de legi în privința luptei împotriva corupției, reimplementarea mecanismului de testare a integrității și consolidarea rolului și a capacităților tehnice a Comisiei Naționale pentru Integritate. Este important să începem implementarea legii cu privire la reorganizarea mapei judecătorești. Dl. Președinte a vorbit despre procesul de optimizare a mapei judecătorești. Legea este acolo, proaspăt aprobată și acum se îndreaptă spre promulgare – ceea ce este foarte important. Și consolidarea capacității Curții Constituționale, în conformitate cu SRSJ, cu suportul proiectului nostru de asistență tehnică. Acestea sunt patru priorități pe care le pot considera pentru acest an.

În concluzie, Excelență – dle Președinte, onorați participanți la evenimentul de azi, Nu pot să nu subliniez, pentru bunăstarea și viitorul țării, că este nevoie ca această reformă să se concentreze spre calitativ de la cantitativ. Am avut multe discuții cu mulți dintre Dvs. și alții, din Parlament și Guvern și în timp ce privim la foaia de parcurs a reformei, când observăm fiecare pas: o nouă lege adoptată, o nouă reglementară aprobată și afirmăm că acestea sunt mari succese în dezvoltarea țării, trebuie să ținem minte un singur lucru: dacă nu există ordine de drept și dacă aceasta nu este consolidată în interesul țării și într-o manieră independentă, nici una din celelalte reforme nu vor avea rost, pentru că acestea nu pot fi implementate pe deplin. Astfel, găsesc acest eveniment foarte important, la fel ca și regularitatea acestuia, pentru că transmite anumite mesaje, pentru că tendința în care reforma securității sociale, a comerțului, a

business-ului, a atragerii investițiilor ș.a. se fundamentează foarte mult în reforma sectorului justiției. Astfel, vă mulțumesc pentru continuarea acestui proces.

Subiectul 4. Concluzii, decizia, discuții generale și stabilirea subiectelor principale pe ordinea de zi a următoarei ședințe.

Dl Vladimir Cebotari a dat citire proiectului de decizie nr. 3 (plasată pe pagina web a Ministerului Justiției) și a lansat sesiunea de comentarii și sugestii pe marginea acesteia.

Dl. Alexandru TĂNASE, președintele Curții Constituționale

Stimate dle Președinte,

Stimate dle Ministru,

Dle Ambassador,

Eu am o propunere de a rectifica puțin proiectul de decizie. Este vorba despre alineatul trei, în partea care vizează Curtea Constituțională. Citesc cum este menționat în text și cum cred că trebuie să fie corect. În fond, păstrăm aceeași sintagmă: „chemăm actorii implicați în definitivarea și promovarea proiectelor de acte normative pentru consolidarea rolului Curții Constituționale întru asigurarea respectării efective a drepturilor omului în practicile și politicile juridice”. După care să punem punct, deoarece sintagma „a asigura fortificarea reformei Curții Constituționale” este în egală măsură eronată și lipsită de conținut. Deaceea, cred că după cuvântul „pentru” ar fi bine să includem „reforma”, și ar suna în felul următor: „A chema actorii implicați în definitivarea și promovarea proiectelor de acte normative pentru reforma Curții Constituționale și consolidarea rolului său întru asigurarea respectării efective a drepturilor omului în practicile și politicile juridice.” Asta ar fi corect! Vă mulțumesc!

Dl. Vladislav GRIBINCEA, Președinte al Asociației Obștești „Centrul de Resurse Juridice”

Dle Președinte,

Excelență Tapiola,

Dle ministru,

Bună ziua! Mie îmi spune Vlad Gribincea. Sunt de la Centrul de Resurse Juridice. Hristos a Înviat încă o dată! Suntem în luna mai, sfârșitul lunii. Iar SRSJ expiră în luna decembrie. Este puțin probabil că vom reuși evaluarea impactului acestei reforme și adoptarea unui alt act pînă la 1 ianuarie, 2017. Cred că astăzi, aici, ar trebui să luăm o decizie. Ce se va întîmpla în cazul în care unele activități din această reformă, din strategie, nu vor fi atinse pînă la data de 31 decembrie a acestui an? Și în genere, dacă vom avea nevoie de un alt document de politici? Înțeleg că va fi un alt document de politici. Propunerea mea ar fi ca să luăm o decizie, să prelungim, de fapt – să punem în sarcina Ministerului Justiției să elaboreze un document de prelungire a aplicării acestei strategii pînă la elaborarea unui nou document de politici în ceea ce privește sectorul justiției, chestiune care este în punctul 15 din recomandări, dar într-o formă care ar putea lăsa semne de interpretări. Mulțumesc!

Dl. Vladimir CEBOTARI, Ministrul Justiției

Dacă îmi permiteți, aici la prezentarea pe care am făcut-o astăzi, noi am dat citire unei liste de practic o sută nouă acțiuni pe care le-am raportat ca nerealizate. În același timp, trebuie să menționez că acțiunile planificate pentru anul 2014 au un nivel de realizare de aproape 100 %. Cele pentru 2015 au un nivel de peste 90%. Acțiunile planificate pentru 2016, noi avem toată încrederea că le vom realiza. Acțiunile planificate pentru anul 2013 și 2012 – o parte din acestea urmează să le revizuiți, deoarece sunt acțiuni desuete și ca rezultat al ultimelor evaluări interne, care nu fac parte dintr-un document ce ar putea fi raportat, sunt un șir de alte acțiuni, deși realizate de anumiți actori – nu au fost raportate, din cauza unui viciu de comunicare inter-instituțional. Din acest considerent, opinez pentru a ne abține astăzi în vederea extinderii termenului de implementare a acestei strategii. Credem noi că acest subiect va putea fi discutat la începutul toamnei a acestui an și vom avea tot timpul necesar pentru a decide dacă îl extindem ori nu, în dependență de progresele pe care le vom realiza în acest timp. Vedem foarte clar că în aceste ultime trei luni au fost realizate peste 60 de proiecte de legi, care au fost, fie elaborate ori promovate, cu o deosebită importanță și impact. Celelalte acțiuni au mai mult un caracter tehnic și multe din ele sunt în proces continuu de realizare. Spre exemplu, construcția ori terminarea lucrărilor de reconstrucție la penitenciarul din Bălți se va regăsi în strategia ulterioară, de continuare în reforma justiției și în strategia nouă de reformare a sistemului penitenciar. E o observație logică. Bineînțeles că noi trebuie să fim alerți tot timpul la contabilizarea acțiunilor care urmează să fie efectuate, însă nu cred că astăzi ar trebui să decidem. Avem timpul necesar la dispoziția noastră. Mă tem eu, că dacă le aprobăm, vom începe să ne relaxăm. Noi am vrea să păstrăm acest ritm foarte accelerat de realizare a acțiunilor și să ne simțim constrânși de termenii pe care îi avem. Vă mulțumesc!

DI Nicolae TIMOFTI, Președintele Republicii Moldova

Dle Gribincea, cred că ați înțeles care este propunerea dlui Ministru. Este una rezonabilă, după părerea mea. Cred că și mulți au înțeles acest lucru. Se dă posibilitatea ca să lucrăm, să realizăm ceea ce am planificat până la moment. Apoi, dacă vom avea nevoie, vom reveni la toamnă pe marginea acestor probleme. Astfel, eu cred că aceasta este o propunere corectă.

III. Decizii adoptate

Proiectul deciziei a fost adoptat unanim cu includerea propunerii de modificare a punctului 3.

IV. Anexa

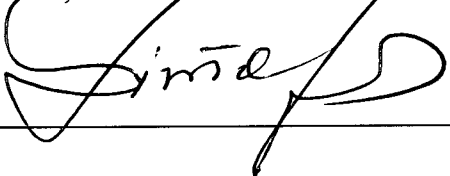
- Tabelul de prezență

V. Formula de final

Procesul verbal este întocmit într-un singur exemplar, este semnat de către Președintele și Secretarul Consiliului și este făcut public pe pagina web a Ministerului Justiției.

VI. Semnături

Președintele Consiliului

Nicolae TIMOFTI

Secretarul Consiliului

Valentin ȚÎMBALIUC

[SFÂRȘIT]

Anexa 1: Tabel de prezență al membrilor Consiliului Național pentru Reforma Organelor de Ocrotire a Normelor de Drept și a invitațiilor

Nr.	Nume /Prenume	Instituția reprezentată
A.	Membrii cu drept de vot prezenți la ședință	
1	Nicolae TIMOFTI	Președinte al Consiliului Național, Președinte al Republicii Moldova
2	Vladimir CEBOTARI	Vicepreședinte al Consiliului Național, Ministrul Justiției
3	Ion PĂDURARU	Vicepreședinte al Consiliului Național, Secretar General al Aparatului Președintelui Republicii Moldova
4	Valentin ȚÎMBALIUC	Secretar al Consiliului Național, Consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul juridic și relațiilor instituționale, Reprezentant al Președintelui în relațiile cu Parlamentul și Guvernul
5	Gheorghe AMIHALACHIOAIE	Președinte al Uniunii Avocaților din Republica Moldova
6	Raisa APOLSCHII	Președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului
7	Octavian ARMAȘU	Ministrul Finanțelor
8	Mihai BĂLAN	Director al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova
9	Alexandru JIZDAN	Ministrul Afacerilor Interne
10	Arcadie BARBAROȘIE	Director executiv al Instituției Private „Institutul de Politici Publice”
11	Mihail COTOROBAI	Avocatul Poporului
12	Ion DRUȚĂ	Președinte al Asociației Judecătorilor din Republica Moldova
13	Vladislav GRIBINCEA	Președinte al Asociației Obștești „Centrul de Resurse Juridice”
14	Ion GUCEAC	Vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei
15	Eduard HARUNJEN	Prim-adjunct al Procurorului General, Procuror General Interimar
16	Zinaida GUȚU	Membriu al Consiliului de Administrare al Asociației Obștești “Parteneriatul pentru Justiție și Supremația Legii”
17	Victor MICU	Președinte al Consiliului Superior al Magistraturii
18	Mihail POALELUNGI	Președinte al Curții Supreme de Justiție
19	Victor PUȘCAȘ	Conferențiar universitar Universitatea de Stat din

		Moldova
20	Nicolae ROȘCA	Conferențiar universitar, Șef al catedrei de drept al antreprenoriatului a Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova
21	Mircea ROȘIORU	Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor
22	Diana SCOBIOALĂ	Director executiv al Institutului Național al Justiției
23	Iurie SEDLEȚCHI	Profesor universitar, Rector al Universității de Studii Europene din Moldova
24	Alexandru TĂNASE	Președinte al Curții Constituționale
25	Petru URSACHE	Vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție, Președinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție
B	Membrii invitați	
1	Eremai PRISEAJNIUC	Consilierul Principal de Stat al Prim-ministrului în domeniul combaterii corupției și activității organelor de drept
2	Pirkka TAPIOLA	Ambasador, Șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova
3	Victoria NEAGA	Manager de proiecte în domeniul justiției în cadrul Delegației Uniunii Europene
4	Donald CARROLL	Director, Secția Justiție Penală și Aplicarea Legii (INL), Ambasada SUA în Republica Moldova
5	Radu FOLTEA	Consilier juridic, Secția Justiție Penală și Aplicarea Legii (INL), Ambasada SUA în Republica Moldova
6	Jose-Luis HERRERO	Șeful Oficiului Consiliului Europei în Chișinău
7	Phil BATSON	Ambasador al Marii Britanii
8	Gerassimos FOURLANOS	Lider de echipă al Proiectului UE de asistență tehnică Nr. 2 - Cu privire la justiția penală / 2014-2016
9	Carsten MAHNKE	Conducător de Proiect al Proiectului UE de asistență tehnică Nr. 3 - Cu privire la fortificarea eficienței, responsabilității și transparenței sistemului judecătoresc / 2014-2016
10	Ioana CORNESCU	Lider de echipă al Proiectului UE de asistență tehnică Nr.4 - Privind asistența pentru dezvoltarea sistemelor de executare, reabilitare și probațiune
11	Volkmar THEOBALD	Lider de echipă al Proiectului UE de asistență tehnică Nr. 5 - Suportul pentru Curtea Constituțională
12	Daniel GRAUR	Expert al Proiectului UE de asistență tehnică Nr. 2 - Cu privire la justiția penală / 2014-2016
13	Eduard LUCACI	Expert al Proiectului UE de asistență tehnică Nr.4 - Privind asistența pentru dezvoltarea sistemelor de executare, reabilitare și probațiune
D	Membri cu drept de vot absenți de la ședință	
1	Vladimir VITIUC	Vicepreședinte al Consiliului Național,

		Vicepreședinte al Parlamentului
2	Alexei BARBĂNEAGRĂ	Consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul apărării și securității naționale, Secretar al Consiliului Suprem de Securitate
3	Igor BOȚAN	Director executiv al Asociației Obștești „Asociația pentru Democrație Participativă –ADEPT”
4	Vitalie GAMURARI	Conferențiar universitar, Decan al Facultății de Drept a Universității Libere Internaționale din Moldova
5	Victor MUNTEANU	Director al Programului Drept al Fundației „Soros- Moldova”
6	Maria POSTOICO	Membru al Comisiei drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului
7	Veaceslav UNTILĂ	Președinte al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului
8	Victor ZAHARIA	Președinte al Consiliului național pentru asistență juridică garantată de stat